

گفت و گوی «ایران» با دکتر نسیم الخوری مدیر مسئول المستقبل

صف آرایي مقابل کاخ ریاست جمهوری لبنان

از زمانی که گروهی سخت بر کار سیاست در سرزمین لبنان افتاد و جناح حاکم بر این کشور با همکاری و تقاضای آن طوایف این کشور راست، بسیاری از اصحاب فکر و اندیشه در این کشور وقت خویش را صرف حل این معضل بزرگ ساخته‌اند. ادامه بن بست سیاسی برای این دست از رجال لبنان در حقیقت قهقرویی جز توقف آهنگ حرکت جامعه ندارد. از جمله این افراد سلیم الحص نخست وزیر پیشین و چهره خوشنام بیروت است که برای برقراری تقاضای میان دو جناح در کیمر ۱۴ مارس و ۸ مارس حتی ریج سفیری یونانی به پایتخت کشورهای منطقه از جمله ایران، سوریه و عربستان را به خیزد. سلیم الحصی و یاران آن هنوز که نزدیک یک سال از کششکمن بزرگ بیروت می گذرد، آرام نگرفته‌اند. سلیم الحصی از طوایفی اندیشه مساجریکانه این چهره‌ها می‌تواند تا شخص اصحاب سلیم‌های لبنان هم‌راهی می کند. دکتر نسیم الخوری، مدیر مسئول مجله المستقبل که در همین حال از متحدان سلیم الحصی است نسیم الخوری تحصیل کرده شده، بیان شدنی است. دانشگاه سوریه فرانسه است. وی سال‌ها در این دانشگاه تدریس می کرد و تا قبل از پایان جنگ‌های داخلی لبنان در فرانسه به‌سر می‌برد. پس از پایان جنگ‌های داخلی لبنان در اوایل دهه ۹۰ به لبنان باز می‌گردد و استاد دانشگاه بیروت می‌شود و به دنبال آن مدتی وارد عرصه سیاسی شده و با راه اندازی مجله المستقبل رسماً فعالیت‌های سیاسی خود را آغاز می‌کند. دکتر نسیم الخوری از منتقدان سرسخت سیاست‌های افراط سیزدهم، نخست‌وزیر لبنان است. چالش جدید جناح‌های قدرت بیروت بر سر موضوع انتخابات ریاست جمهوری لبنان پهنانه ای بود تا با این صاحب نظر در باره فضای سیاسی لبنان به گفت و گو بنشینیم

[موسی علوی]

■ **آقای دکتر خوری فرایند رقابت بیروتی انتحاب ریاست جمهوری جدید لبنان چگونه پیش می‌رود؟**
 بسیار بد و متخیر کننده. تاکنون بر سر هیچ کس توافق نشده. ممکن است در زمان مین توانمند رئیس جمهوری را انتخاب کنند و این یعنی پیچیده شدن اوضاع و ناسامانی سیاسی لبنان. همه تکرارند که نمایندگان مجلس توانمند بر سر رئیس جمهوری به توافق برسند و کشور به جایی که نباید برود، سواد شود. آقای «دیه بری» رئیس مجلس قول مساعد داده که رئیس جمهور در موعد مقرر انتخاب شود. امیدوارم وی بتواند کشور را از این موقعیت بسیار حساس با موفقیت عبور دهد.

■ **چه کسانی برای ریاست جمهوری نامزد هستند؟**
 «میشل عون» و «نسب لحد» بیشترین شانس برای رسیدن به پست ریاست جمهوری دارند. دو روز پیش «دیه برهان» سیاسی لبنان دیداری را بهر مارونی‌ها داشتند که تا حدودی امیدوار کننده بود. تاکنون اعلام نشده که در صورت به قدرت رسیدن اما از آنجا که شب قبلش میشل عون را بهر مارونی‌ها یعنی پرتکرار مفسر ملاقات داشته به نظر می‌رسد تا حدودی نگاه‌ها به سمت اوست. اما با این حال هیچ چیز نمی‌توان گفت. زیرا میشل عون تاکنون نتوانسته رضایت طیف اکثریت یعنی المستقبل و طرفداران سعد الحریری را جلب کند. آنها به دنبال به قدرت رساندن سمیر جعجع یا حتی نسب لحد هستند. گرچه شانس نسب لحد نسبت به جعجع افزایش یافته. چون برخی از احزاب مخالف سیزدهم حداقل حاضرند بر سر وی گفت و گو کنند. اما جعجع این شانس را ندارد.

■ **آیا ممکن است فضای حاکم لبنان در باره ریاست جمهوری نسب لحد با وجود انتقادهای جدی که نسبت به آنند و با به صحنه آید مطرح شده به توافق برسد؟**
 بعید نیست. جناح اکثریت با نسب لحد نزدیک ترند تا با میشل عون. گرچه هیچ چیز مشخص نیست. ممکن است تا ناگهان همه چیز عوض شود و کسی انتخاب شود که تاکنون کسی نام او را نشنیده‌ایم. مثلاً ممکن است الیاس الیکر که تاکنون از کمترین شانس بر خوردار بوده، به این سمت برسد. هیچ چیز مشخص نیست.

■ **میشل عون که از متحدان جنبش حزب الله است چه مقدار شانس رسیدن به ریاست جمهوری لبنان را دارد؟**
 تا حدی. خصوصاً بر فردی همانند سلیمان فرجیه وزیر سابق را به همراه خود دارد که از قدرت ریزایی خوبی برخوردار است. شانس میشل عون از همه بالاتر است. مشکل او این است که نتوانسته اعتماد طیف المستقبل را جلب کند. آنها می‌گویند، میشل عون به نظر نظامی است که در صورت به قدرت رسیدن همه ما را تخیر می‌کند. از طرفی در لبنان کسی چندان به سمیر جعجع خوشبین نیست. سمیر جعجع سابقه بسیار تیره ای دارد. همه از قدرت گرفتن وی نگرانند. وی از هم اکنون گروه‌های افراط خود را در کرده و قصد دارد در صورت به قدرت رسیدن، آنها را فعال کند. این سبب خطرناک است. ممکن است او یا این کارهای کشور ما را بآید کند. در دوران بعد از جنگ ما با اسرائیل پیوسته زمان انقباض همه از آمدن نیروهای افلاتر به رهبری

نساب لحد، جناح ۱۴ مارس / ميشل عون، جناح ۸ مارس / نزیس حرب، جناح ۱۲ مارس / ماروان باسیل، جناح ۱۴ مارس

رابرت غانم، جناح ۱۴ مارس / جان عبید، جناح ۲ جناح / رانده سلایم، جناح ۱۲ مارس / ميشل سلیمان، فریاده از نش

سمیر جعجع به خیابان‌های بیروت تکران بودند.

■ **بسیاری معتقدند که حزب الله در تصمیم گیری برای بحث ریاست جمهوری یک وزنه تعیین کننده است، شما چه ارزیابی از منی این جنبش در انتخابات دارید؟**
 به اعتقاد من تاکنون بهترین موضع را حزب الله اتخاذ کرده است. حزب الله اعلام کرده تا زمانی که بر سر ناسزده ریاست جمهوری به توافق نرسیده‌اند، نمانندند یا خود را چالش طلب نخواهند فرستاد. حزب حزب الله است. ما در حقیقت جایی که طرفان موجود در قانون اساسی مان را می‌خوریم. چنانچه غریب‌ها در قانون اساسی ما گذاشته‌اند همیشه اختلاف‌های لاینحل

در لبنان باقی ماند و آنها از قبال آن به نداشتن برسند. حزب الله می‌داند اگر در جلسه نخست حاضر می‌شد و نماینده‌ها بر سر نامزد احتمالی به توافق نمی‌رسیدند که نرسیدند آن موقعی را می‌تواند به اختلاف در درون بنده سیاسی لبنان وجود دارد و ربطی به حزب الله ندارد. حزب الله به دنبال آرامش لبنان است. البته رها از بدبینانه که وجود اختلاف‌های لازم به مردم کراسی است. لبنان یک کشور خودم تارک است و طیف‌های مختلف با نگاه‌های مختلف خود از آن‌ها به تحول کشوری می‌نگزند. به هر حال طیف‌های که حزب الله از میشل عون حمایت کند زیرا میشل عون نیز از طرفداران او بر یا قرص حزب الله بوده و تاکنون در انقباض‌ها و اعتراض‌ها شانه به شانه حزب الله حرکت کرده است. بنابراین بدینیه است که از میشل عون حمایت کند.

■ **حاکم خوری، اقل سیاسی لبنان را با چالش‌های اخیر در حال حاضر چگونه ارزیابی می‌کنید؟**
 بسیار بد. کشور در یک التهاب مزمن می‌سوزد. التهابی که از زمان ترور بر حرم رفیق حبریی تاکنون باقی مانده و هنوز در مان سبب است. علاوه بر آن بی‌کفایتی دولت در حل مشکلات اقتصادی و اجتماعی و دخالت کشورهای خارجی پیوسته آمریکا هم دردهای کشور افزوده است. فعالیت‌های اقتصادی کشور رسماً به حالت

جانیشینی مبارک و تعقیب اخوان المسلمین

[ترجمه: مهربخت مهاجرانی؛ منبع: واشینگتن پست]

دولت مصر از دستگیری و بازتاب دادن به برجسته اپوزیسیون سکولار این کشور، این بار برای ختمی سازی جنبش مهم سیاسی یعنی اخوان المسلمین به بازداشت و تعقیب ادامه داده است.

رهبران اخوان المسلمین و فعالان حقوق بشر می‌گویند که مسأله اصلی در این زمینه انتقال قدرت از مبارک به جانشینان او است. دولت در روزهای ۱۴ تیر با مخالفان از صحنه سیاسی، جامعه مدنی و رسانه‌های خبری پیش از پایان ریاست جمهوری ۲۶ ماهه حسنی مبارک ۹۹ کشته است. سران قاهره دوره انتقال قدرت را دشوار و پر تنش می‌دانند و پیش بینی می‌کنند که جمال، پسر مبارک، مدعی اصلی جانشینی پدرش خواهد بود.

محمد مهدی عاقل، رهبر اخوان المسلمین، با اشاره به این که دولت فعالیت‌های اصلی اخوان المسلمین را برای چند دهه ممنوع کرده و حوزه اختیارات آن را بسیار محدود نموده است، می‌گوید: «استبداد آنها ناخردانه است و نسبت به دولت‌های پیشین به بالاترین حد خود رسیده است.»

حکومت‌های مصر با اشاره به تشکیلات منسجم اخوانی‌ها بر این باورند که اخوان المسلمین خطرناک‌ترین گروه‌های مصر است. محمد عبدالفتاح هم قانوبگذار حزب حاکم و یکی از مقامات سابق امنیت است. «اخوان المسلمین را می‌توان به عنوان الگوی خشونت‌های آتی تلقی نمود.»

در آوریل و سپتامبر پیشین با پیوستن به منازل و مدارس رهبران اخوان المسلمین، ۱۲ نفر از عضو شورای تصمیم گیری را دستگیر کرد. تاکنون ۲ نفر از آنان به دلالین آزاده شده‌اند.

در ۲۵ سپتامبر ۲۰۰۵، در آن زمانندگان مجلس که عضو اخوان المسلمین بودند را به اجبار این گروه ممنوع نموده است. در ادامه این دستگیری‌ها پلیس ۱۴ تن از مدیران مطبوعاتی و دستیاران او به همراه اعضای اصلی ارتباطات درون سازمانی هستند به زندان افتاده‌اند. بر اساس پرونده مقام‌های دولتی، اخوان المسلمین ۲۰۰ هزار عضو دارد. به گفته اخوان المسلمین، دستگیر کردن مصر از سال پیش پیش از ۱۰ هزار تن است. این تشکر را دستگیر کرده‌اند که ۱۶۷ تن از آنان هنوز در زندان هستند.

معماران این جنبش در انتخابات ۲۰۰۵ در قالب کاندیدای مستقل شرکت کرده و موفقیت چشمگیری را نیز کسب کردند. به طوری که با اخذ یک پنجم از کرسی‌های مجلس سنی، معمر قذافی، محمد مورتاک میبارک را به کلی متخیر و بهت زده کردند. از جمله این اعتراضات می‌توان به رهبر سیاسی جنبش «مصام المرمان» اشاره کرد. او یکی از مبارک‌ترین و در عین حال کراترین رهبران گروه است و چند هفته قبل از دستگیری گفت: «نمام تلاش در جهت تغییر این حکومت از طریق قانونی و مطابق بر قانون اساسی و به طور صلح آمیز است. اگر زمین خوری، بار دیگر قوی تر بازخواهم گشت.»

اواخر سال گذشته، پلیس برهه سوم گروه، خیرات الشاطرا، استراژیست ارشد و ناظر مالی ارشد اتحادیه‌های بازداشت‌کننده، بلافاصله بعد از دستگیری او مبارک و اخوان المسلمین را تهدید برای این امنیت ملی خواند. مقام‌های مصر شاطرا و ۲۹ عضو دیگر اعضای اخوان المسلمین را به پولشویی و تأمین بودجه برای یک گروه توفیق‌شده، متهم کردند. پس از تیرتازان در دادگاه مدنی، مبارک دستور داد برپنده آنان به دادگاه نظامی ارجاع یابد.

اخوان المسلمین در ۱۹۲۸، سال‌ها که دست بر قضا هم‌زمان با تولد مبارک و عاقل است، تأسیس شد. دولت در ۱۹۵۴ فعالیت آن را ممنوع کرد. بعضی از اعضا که در مصری صریح در همکاری با این گروه داشتند و بعضی دیگر در صدد اختلال آن بوده‌اند.

در ۱۹۷۰ اخوان المسلمین خواستار این بود که خود را به عنوان یک نیروی میانه‌رو در حیات سیاسی مصر معرفی کند. رهبران این حزب می‌گویند: به موسی پیش از آنکه یک جامعه مذهبی باشد، یک جامعه مدنی است. محمد حبیب، معاون رهبر ارشد اخوان المسلمین گفت: «ما از مصر در مقابل امواج خوشنودی که احتمالاً هزاران جوان را جذب خود می‌کرد، حراسه کردیم.»

اخوان المسلمین و رقم توفیق‌های اعمال شده چندین کلیتیک، مبارک و جوانان و مبرا از خنمایی دیگر دارد و از این طرف در میان طرفداران زیادی پیدا کرده و می‌کشد. یکی قلاب مدنی برای جنبش‌های اسلامی مجامع‌ها و حماس را از آن‌ها دارد. اخوان المسلمین با حضور در فرستادن در اجتماع‌های صحنی و صحنی، حامیان بسیاری نیز در میان طبقه متوسط یافت.

اخوان المسلمین در مورد نحوه و انگیزش نسبت به سخت‌گیری‌های اعمال شده در آنان، دیدگاه‌های متفاوتی دارند. قزاق‌ها‌های آنان در مکان‌های نامشبهی در نزدیکی قاهره است. حبیب بیان این مطالب، خوشنوداری را سیاست اخوانی‌ها می‌خواند و آرامش را توصیه می‌کند. او می‌افزاید: «در حالی که دولت مصر سعی در برآشتن ما دارد، ما دوست نداریم چنین اتفاقی بیفتد. او نیز مانند اکثر رهبران این حزب دارای صورتی اصلاح‌گرده و ظاهری همچون یک پزشک با هندس میاسال غریب دارد. پیراهن آستین کوتاه جیب‌دار در میان اعضای اخوان المسلمین بسیار مرسوم است.

حبیب می‌گوید: «عملکرد ما بر مبنای سیاست عمل و مکتب العمل نیست.»

تعطیل در آمده و کسب و کار مردم کاملاً کساد است. بحران سیاسی تا کوچکی به کوچ‌های دورترین شهرهای لبنان نیز نفوذ کرده. در این میان تهدیدهای اسرائیل و احتمال جنگ مجدد رژیم صهیونیستی با خاطر مردم را می‌آزد. مردم از وضع اقتصادی کشور به شدت رنجیده‌اند. گرانی بی‌دادمی‌کند. حتی نماینده‌ای که بازار لباس‌های دست دوم به شکل بی‌سابقه‌ای رونق گرفته است، دولت هم صلاحیت است. تاکنون هیچ کاری برای حل بحران‌های کشور نکرده، برنامه‌ای هم برای این کار ندارد. فقط به فکر این است که سقوط نکند.

■ **گفتید کشورهای دیگر دخالت می‌کنند، مشخصاً کدام کشورها دخالت دارند؟**

آمریکا و عربستان سعودی، بهتر است بگوییم آمریکا و همه کشورهای عربی، مگر که ناپه‌لر از چه کسی به راه انداخت و پلوتاری کرد. غیر از عربستان سعودی، قطر و امارات؟ این راه می‌دانند. آمریکا‌ها هم از این وضع سوء استفاده کرده‌اند. به اعتقاد آنها یکی از راه‌های خاورمیانه بزرگ از لبنان می‌گذرد.

آمریکا بگویم برای خاورمیانه بزرگ و ایجاد فضای امن برای اسرائیل برده لبنان باید قربانی شوند تا خاورمیانه بزرگ آمریکا به وجود آید. کشورهای عربی هم به این موضوع حمایت می‌کنند، زیرا وضعیت آنها یکی از راه‌های خاورمیانه بزرگ از لبنان می‌گردد. حزب الله گریز دارند. چون یک‌تنه مقابل اسرائیل ایستاد و همین‌ها از آن شکتند. در حالی که آنها هیچ گاه نتوانسته بودند در مقابل اسرائیل ایستادگی کنند. حسین نصر الله از نگاه‌های زیر زمین خود در لبنان جنگ با اسرائیل را رهبری می‌کرد و خواب را بر آرزو حرام کرده بود. در حالی که از هیچ حمایت عربی و غربی برخوردار نبود. علاوه بر آن پیروزی حزب الله باعث تقویت جایگاه شمشیان شد. در همین لبنان چندین از مسیحیان و سنی‌ها به رهبری بنده تمایل یافتند. حزب الله را در مقابل اسرائیل دیدند. اعراب نمی‌توانند، قدرت گرفتن حزب الله را ببینند. آنها نگران تغییر معادله‌های سیاسی در لبنان هستند. برای همین با آن می‌کنند.

■ **آیا آمریکا‌ها در انتخابات ریاست جمهوری لبنان هم دخالت می‌کنند؟**

بله. آنها همه تلاش خود را می‌کنند که فردی نزدیک به حزب الله در لبنان بر سر کار نیاید. یکی از دلایل تأخیر در توافق بر سر ریاست جمهوری لبنان همین موضوع است. نه تنها آمریکا بلکه اروپا پیوسته فرانسه هم در کنار آمریکا است. هر دو تلاش دارند، فردی نزدیک به حزب الله بر سر کار نیاید.

■ **اما رئیس جمهوری آمریکا اعلام کرده است که در امور داخلی لبنان دخالت نمی‌کند و نمی‌گوید چه فردی حمایت می‌کند؟**
 بله. گفت. کسی شاید گفته باشد که فردی چه کسی است. یعنی نامی که از نبرده باشد. اما مستحقاً گفته است که نباید به طیفی قدرت بگذرد. وی رسماً گفته است که نباید حزب الله در لبنان قدرت برسد. این یعنی چه؟ یعنی این که فردی اعتماد حزب الله نباید به منصب ریاست جمهوری برسد.

■ **فرانسه چگونه؟**

فرانسه اکنون رسماً از سیاست‌های اسرائیل حمایت می‌کند. برنار کوشنر وزیر امور خارجه فرانسه رسماً از فعالیت‌های حزب الله انتقاد کرده و خواستار تصمین حزب الله یعنی بر تهدید نکردن امنیت اسرائیل شده است. آنها اکنون دستمزد از آمریکایی‌ها می‌کشند. کوشنر رسماً با نامزد شدن در انتخابات ریاست جمهوری لبنان مذاکره کرده و تمایل خود بر سر این قدرت را نامزد نمود (علاوه از راه اعلام تمای‌های لبنانی رسانه‌ها است.)

■ **در میان نامزدهای کنونی ریاست جمهوری، فرانسه به چه کسی متمایل است؟**

من نمی‌دانم. اما گمان نمی‌کنم چندان هم بر میشل عون مصر باشد یا از طرفداران آن است. با این که فرانسه سال‌ها میزبان وی بوده و میشل عون با برخی مقام‌های عالی رتبه فرانسوی روابط دوستانه گرم دارد. اما یعنی چه؟ یعنی این که فردی اعتماد جناح سبزه‌ای است. این که فرستادن در اختیار ما گذاشتید، متشکرم. من هم متشکرم.

کوتاه مدت و بی‌دوام برای احیای مخالفت‌های دموکراتیک تلقی می‌نمایند. در آن سال خروج پوتین، رئیس جمهور آمریکا، در سخنرانی خود در سازمان ملل با بی‌اطمینانی که در آن مسیر دموکراسی در خاورمیانه نشان داده شده بود، دولت مصر را به چالش کشید. از زمان سازش این کشور با رژیم اشغالگر قدس در ۱۹۷۹ تاکنون، مصر در دومین رتبه‌بافت کمک‌های خارجی از آمریکا سبد شده است. مبارک در سال ۲۰۰۵ به بسیاری کاندیداها اجازه داد تا تلاش‌های برای انتخاب مجدد به ریاست جمهوری را به چالش بکشند. بر همین اساس در عین بی‌اعتمادی، اتحاد متفرق اپوزیسیون سکولار مصر با یکدیگر و همچنین با اخوان المسلمین متجدد شدند.

در سال ۲۰۰۶، پیروزی حماس در انتخابات فلسطین باعث شد تا مقامات ایالات متحده در مورد تزریق بودجه کراسی در خاورمیانه تجدیدنظر کنند. مسأله پیروزی حماس به همراه حضور برهه‌های آمریکایی در عراق که مشکلات فراینده بسیاری را به دنبال داشت، موجب شد تا ایالات متحده به جای بسترسازی برای دموکراسی، به تقویت همپیمانان خود در منطقه پردازد.

در این سال، دولت مصر با اعمال تهدید و بازداشت، بساط اپوزیسیون‌های سکولار خود را برچید. ایمن النور، کسی که در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۵ پس از مبارک در مقام دو جای گرفت، به ۵ سال زندان محکوم شده است. به ادعای مقام‌های قاهره، این محکومیت به علت جعل امضا در حسین مبارزات انتخاباتی بوده است. ترس سوم انتخابات ریاست جمهوری نیز زندانی و سبب آزاد شدن سعدالارابهیم، بر سرشانی ترس‌های دموکراسی مصر که سبب تجدید اتحاد کشور شد، محکوم است. کسی که گویا نگران این بود که مبادا به پیشینه خود به بی‌بصرتی به سرپرست‌های پیش از ۱۷۲ میلیارد دلار کمک‌های مالی‌الایالات متحده مصر به اصلاحات خود متکی و آزادی‌اش دستگیر شود.

درحال حاضر دولت جعجعش بر این اخوان المسلمین جامعه مدنی تمرکز کرده است. اما گذشته یک قاضی، سردبیران ۲۰۰۵ روزنامه‌های مخالف را به یک باره اعمال شافقه محکوم نمود. او گفت آنها بی‌گناه هستند. حزب حاکم، مبارک و پسرش جمال را زندان نشان ندهند. چندین پیش نیز قاضی دیگری «روزنامه‌نگار مخالف دیگر را به اتهام اعتراض به سیستم قضایی ۲۷ سال زندان محکوم کرد.

در این دوران، به علت آن که روزنامه‌ها نمی‌توانند شایعات فراگیر را مورد بیاماری جسمانی مبارک، گزارش کرده‌اند، در دادگاه‌ها حاضر شده‌اند. اما گذشته نیز دولت یک نهاد مصری فعال در زمینه حقوق بشر، که تشکیک‌های فلیس را تهدید کرده بود، تعلیل کرد. و بهر حال اسامح کمک طبیبی یک سازمان کارگری که به گفته گروه‌های حقوقی وسیع‌ترین معص اعصاب‌ها را در قلم‌برد داشته، صادر نمود.

حافظ الوبیداء ابوسدا، یک فعال حقوق بشر در مصر، می‌گوید: «رهبران مصر بر این باورند که بسترسازی برای ترس‌های مدنی معنات‌کن آن رهبران باید بست و مواظبان را ترک کند یا حداقل به پرداخت چندین هزینه ای‌ببندد. این مواظبان مسئولان اخوان المسلمین‌ها در دست گرفتن حکومت بعد از مبارک را نشان داده و اظهار می‌کنند: «نامزدی ریاست جمهوری برنامه ما نیست. او‌با اکتار که به افراش دستگیری را در حالی که می‌خوید، می‌گوید: «کوهل مبارک بدین معنات‌کن که کشور به زودی و شاید ما‌ها» با مسأله جانشینی مواجه خواهد شد.»